

Bài 2: Thường thức mỹ thuật
MỘT SỐ CÔNG TRÌNH MỸ THUẬT THỜI LÊ

I. Kiến trúc

1. Tháp Bình Sơn

- Kiến trúc chùa tháp thuộc kiến trúc Phật giáo
- Được xây dựng trên nền một ngọn đồi thấp ngay trước sân chùa Vĩnh Khánh
- Là một công trình bằng đất nung cao 15m hiện còn 11 tầng
- Có mặt bằng là hình vuông, càng lên cao thu nhỏ dần, tầng dưới cao hơn các tầng trên, lòng tháp được xây thành một khối trụ, xung quanh trang trí hoa văn phong phú.
- Là công trình kiến trúc với cách tạo hình chắc chắn, tồn tại 600 năm trong khí hậu nhiệt đới

2. Kiến trúc khu lăng mộ An Sinh

- Đây thuộc kiến trúc cung đình vì đây là nơi chôn cất, thờ cúng các vị vua Trần.
- Là khu lăng mộ lớn được xây dựng sát chân núi thuộc Quảng Ninh các lăng được xây cách xa nhau nhưng đều hướng về khu đền An Sinh
- Diện tích khu lăng mộ này chiếm cả một quả đồi lớn, được trang trí bằng các pho tượng như Rồng, sấu, quan hầu, các con vật..

II. Điêu khắc và Trang trí

1. Tượng hổ ở lăng Trần Thủ Độ

- Khu lăng mộ được xây dựng 1264 tại Thái Bình, trước cửa lăng có tạc 1 con hổ ở thế nằm bằng chất liệu đá
- Tượng có kích thước như thật 1m43, thân thon, ngực nở, bắp vế căng tròn, tạo sự dũng mãnh của vị chúa sơn lâm mặc dù ở thế nằm.
- Hình ảnh con vật này đại diện cho khí phách anh hùng, uy dũng quyết đoán của vị thái sư triều Trần, dáng con vật thanh thoi mà tiềm ẩn một sức mạnh phi thường nên trước lăng của ông có hình tượng con vật thiêng này.
- Tác phẩm đã lột tả được tính cách, vẻ đường bệ,凛冽 uy phong của vị thái sư triều Trần.

2. Chạm khắc gỗ ở chùa Thái Lạc (Hưng Yên)

- Chùa được xây dựng ở thời Trần tại Hưng Yên, bị hư hỏng nhiều.
- Nội dung diễn tả chủ yếu là cảnh dâng hoa, tấu nhạc với nhân vật trung tâm là vũ nữ, nhạc công hay con chim thần thoại (nửa trên là người, nửa dưới là hình chim)....
- Bố cục được thể hiện giống nhau. Các hình được sắp xếp cân đối nhưng không đơn điệu, buồn tẻ.
- Các đường nét tròn, mịn đã tạo sự êm đềm, yên tĩnh phù hợp với không gian vừa thực vừa hư của những cảnh chùa, làm cho các bức chạm khắc thêm lung linh, sinh động.

Câu hỏi củng cố

1. Tượng hổ ở lăng trần Thủ Độ có những đặc điểm gì nổi bật? Kể tên một số kiến trúc của thời Trần mà em biết?
2. Hãy cho kiến kiến trúc thời Trần gồm có những loại hình nào? Kể tên?